

Udskriftsdato: 15. december 2025

2021/1 BSF 89 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om at genbosætte anerkendte flygtninge

Ministerium: Folketinget

Forslag til folketingsbeslutning

om at genbosætte anerkendte flygtninge

Folketinget pålægger regeringen at skabe de nødvendige hjemler til, at private kan bistå med integrationen af flygtninge i Danmark. Det skal ske dels ved at give mulighed for at hente anerkendte flygtninge til Danmark på sponsor- og husningsaftaler, dels ved at indgå sponsor- og husningsaftaler om indkvartering af flygtninge, der allerede er registreret i Danmark.

De nye hjemler skal gøre det muligt at etablere sponsor- og husningsaftaler mellem kommuner, danske familier, private organisationer og flygtninge, så hjælpevillige kommuner, organisationer og familier kan hjælpe med at genbosætte flygtninge.

Det juridiske grundlag for hjemlerne skal være fastlagt inden udgangen af 2022 og skal ske med inddragelse af de relevante ordførere. Arbejdet med det juridiske grundlag skal foregå i tæt samarbejde med kommuner og relevante humanitære organisationer. Udlændinge- og Integrationsudvalget skal orienteres om processen før udgangen af 2022.

Bemærkninger til forslaget

De gældende regler begrænser genbosætning

Forslagsstillerne ønsker med dette beslutningsforslag at skabe mulighed for, at kommuner og private kan hjælpe anerkendte flygtninge med at blive genbosat gennem sponsoraftaler. Denne mulighed findes nemlig ikke i tilstrækkelig grad i dag.

Når en nyankommet asylansøgers eller flygtnings tilstedeværelse er blevet registreret hos politiet og øvrige myndigheder, er det for indeværende kun lovligt for denne at blive huset, så længe myndighederne er informeret om det.

Det er således ikke ulovligt at hjælpe og huse flygtninge, når de er registreret efter ankomst hos myndighederne. Dog er der i dag heller ikke en eksplicit og tilstrækkelig lovhjemmel til at indgå husnings- og sponsoraftaler. Der er derfor risiko for, at personer og organisationer afholder sig fra at hjælpe, fordi den manglende lovhjemmel skaber en juridisk gråzone, hvor man risikerer, at det bliver betragtet som hjælp til en person uden lovligt ophold. Det er således nødvendigt at skabe en klar lovhjemmel for at undgå, at private aftaler om husning af flygtninge havner i en juridisk gråzone.

Forslagsstillerne ønsker at skabe et reelt alternativ, så almindelige danskere og andre aktører end regeringen kan hjælpe flygtninge i nød. Det vil udvide den konventionelle tilgang til flygtningemodtagelse, genbosættelse og udslusning. Hjælpevillige borgere skal uden frygt for beskyldninger om at bistå med menneskesmugling have mulighed for at kunne udøve humanitær hjælp ved eksempelvis at kunne bistå flygtninge med genbosættelse og indgå sponsoraftaler, alt sammen i samarbejde med kommuner, politi og øvrige relevante myndigheder.

En beskrivelse af sponsor- og husningsaftaler

Sponsor- og husningsaftaler mellem flygtninge, private og kommuner skal være et redskab til en alternativ modtagelse af flygtninge, en udvidet integrationsindsats og en alternativ udslusning til samfundet.

Mange forskellige aktører kan optræde som sponsorer. Det kan være kommuner, organisationer, foreninger, virksomheder, private grupper og familier, der forpligter sig til at sponsorere flygtninges indledende ophold for at fremme integrationen i Danmark.

Der er to mulige typer af sponsoraftaler: Enten en aftale om at bistå med integration af en flygtning, der selv har fundet til Danmark og er blevet registreret af de danske myndigheder som asylansøger eller har fået ret til asyl og ophold, eller en aftale om at hjælpe en anerkendt flygtning, der opholder sig i et tredjeland, og som skal genhuses i Danmark. Begge typer aftaler skal gøres mulige med dette forslag.

Den støtte, der skal bistås med i en sponsoraftale, vil omfatte hjælp med opstartsomkostninger til f.eks. møbler, tøj, etablering og integration i samfundet, transport, social- og emotionel støtte og andre grundlæggende nødvendigheder.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at herboende flygtninge skal have lov til at være sponsorer ved genbosættelse hos sig af deres egne familiemedlemmer ud over kernefamilien og biologiske børn. Flygtninge skal f.eks. have lov til at passe deres egne gamle forældre. Det er nemlig ikke en mulighed i dag ifølge familiesammenføringsreglerne, jf. udlændingeloven § 9.

Flygtningene skal sikres ordentlige forhold i sponsor- og husningsaftalerne

Med forslaget pålægges regeringen at sikre den nødvendige lovhjemmel til at indgå sponsor- og husningsaftaler til at genbosætte flygtninge. Lovgivningen skal give kommuner, danske familier og flygtninge mulighed for at koordinere og planlægge aftalerne relativt frit, da deres villighed til at hjælpe flygtninge skal kunne imødekommes. Bl.a. skal udlændingeloven indbefatte en lovhjemmel, som skal give mulighed for at uddelegere ansvaret for indgåelse af sådanne husnings- og sponsoraftaler til f.eks. kommuner eller bemyndigede organisationer.

Trods de frie rammer skal der stilles krav til de indgåede sponsor- og husningsaftaler for at sikre flygtningene ordentlige og sikre forhold dér, hvor de bliver bosat. Der skal derfor udarbejdes tydelige krav til følgende punkter:

- Ansøgningen om at blive sponsor.
- Sponsoren og/eller sponsororganisationerne.
- Sponsoraftalens parter (underskriverne).
- Opbevaring af data.
- Kontrakten med sponsoraftalen, herunder kontraktens varighed.
- Planen for udslusning.
- Selve husningen med et anstændigt boareal.
- Nomineringen eller udvælgelsen af en referenceperson, som kommunen, myndigheder og den/de genbosatte kan tage kontakt til vedrørende sponsoraftalens varetagelse.
- Monitorering og evalueringen af sponsoraftalen.
- Integrationsindsatsen.
- Sunde rammer for et liv som borger og bosiddende i Danmark.

De oplistede punkter skal således inddrages i det arbejde, som igangsættes for at afklare det juridiske grundlag for at indføre sponsor- og husningsaftalerne i forlængelse af dette forslag.

Udenlandske løsninger kan inspirere en dansk model

Danmark bør lade sig inspirere af udlandet til gode løsninger for sponsoraftaler om genbosættelse. I en række lande er der nemlig mulighed for, at familier, en gruppe privatpersoner, kommuner eller en organisation påtager sig ansvaret for genbosættelsen af en flygtning, bistand til integrationsindsatsen, en del af forsørgelsen og at finde en bolig.

Der er forskellige modeller i de forskellige lande, og det ville være nødvendigt at skræddersy en model særligt til Danmark for at få det til at fungere. Særlig den engelske og den canadiske model kan fungere som inspiration til udformningen af en dansk sponsorordning (<https://www.canada.ca/en/immigration-refugees-citizenship/services/refugees/help-outside-canada/private-sponsorship-program.html> og <https://re-setuk.org/about/what-is-community-sponsorship>).

Skriftlig fremsættelse

Sikandar Siddique (FG):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at genbosætte anerkendte flygtninge.

(Beslutningsforslag nr. B 89)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.